

**HRVATSKA KONTROLA
ZRAČNE PLOVIDBE**

Rebalans financijskog plana HKZP-a za 2020.

Oznaka: PLN-HKZP-2020-001

Verzija: 1.0

Datum: 26.06.2020.

1102/20-01/110

1-4-2/2-20-01

29-06-2020

I Odobrenje dokumenta

	Ime i prezime	Organizacijska jedinica	Funkcija / radno mjesto	Datum	Potpis
Izradio:	Siniša Ljubić	USRMO / OSP	Voditelj OSP	26.06.2020.	
Pregledali:	Mario Kunovec-Varga	USRMO	Rukovoditelj USRMO	26.06.2020.	
	Amela Jeričević	USSU/OSU	Voditeljica odjela sustava upravljanja	26.06.2020.	
Odobrio:	Vlado Bagarić	-	Direktor HKZP-a	29.06.2020.	

Ovaj dokument namijenjen je samo za internu uporabu. Nije dozvoljeno njegovo umnožavanje ni distribucija u bilo kojem obliku bez odobrenja izdavača, HKZP-a.

NAPOMENA: Rebalans financijskog plana HKZP-a za 2020. izveden je iz Rebalansa plana poslovanja HKZP-a za 2020., a u njegovoj izradi sudjelovali su još Velimir Gorup (Specijalist za strateško planiranje) i Roko Aralica (Savjetnik).

II Primjena

Ovaj dokument primjenjuje se danom odobrenja.

III Distribucijska lista

Organizacijska jedinica	Odgovorna osoba (funkcija / radno mjesto)	Broj primjeraka	Napomene
HKZP	Vlado Bagarić Direktor Društva	1	Elektronička verzija
SKFD	Nino Karamatić Direktor SKFD-a	1	
SUZP	Nenad Galić Direktor SUZP-a	1	
SCMA	Alen Sajko Direktor SCMA-a	1	
SJVP	Nedjeljko Zmajić Izvršni direktor SJVP-a	1	
USSU	Damir Poleš Rukovoditelj USSU-a	1	
Ured SRMO	Mario Kunovec-Varga Rukovoditelj Ureda SRMO-a	1	
TO	Filip Jurčić Rukovoditelj TO	1	
SKFD	- arhiva HKZP-a -	1	Originalni primjerak

IV Upravljanje dokumentom

- ➔ Kontrolirana verzija dokumenta nalazi se na file serveru HKZP-a: <\\Crocontrol\fileserver\>.
- ➔ Vlasnik ovog dokumenta je Vlado Bagarić (direktor HKZP-a).
- ➔ Komentare i prijedloge potrebno je slati putem obrasca KND na e-poštu sinisa.ljubic@crocontrol.hr

V Popis kratica

Kratica	Objašnjenje
ANS	Air Navigation Services, Usluge u zračnoj plovidbi
ANSP	Air Navigation Services Provider, Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi
ATFM	Air Traffic Flow Management, Upravljanje protokom zračnog prometa
ATM	Air Traffic Management
BiH	Bosnia and Herzegovina, Bosna i Hercegovina
CEF	The Connecting Europe Facility, Instrument za povezivanje Europe
COOPANS	COOPERation between ANS providers
DUC	Determined Unit Costs (in real terms), Determinirani jedinični troškovi (u stvarnom vremenu)
EU	European Union, Europska unija
EUR	Euro
EUROCONTROL	European Organisation for the Safety of Air Navigation, Europska organizacija za sigurnost zračne plovidbe
FAB CE	Functional Airspace Block Central Europe, Funkcionalni blok zračnog prostora Središnje Europe
FRA	Free Route Airspace, Zračni prostor slobodnih ruta
HKZP	Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o.
HRK	Hrvatska kuna
IFR	Instrument Flight Rules, Pravila instrumentalnog letenja
INEA	The Innovation and Networks Executive Agency
KPA	Key Performance Area, Ključno područje performansi
KPI	Key Performance Indicator, Ključni pokazatelj performansi
RH	Republika Hrvatska
RP3	Third Reference Period, Treće referentno razdoblje
SECSI	South East Common Sky Initiative, Inicijativa za Zajedničko nebo Jugoistočne Europe
SES	Single European Sky, Jedinstveno europsko nebo
SESAR	Single European Sky ATM Research
STATFOR	Statistics and Forecasts, EUROCONTROL, Statistika i prognoze EUROCONTROL-a

VI Popis izmjena

Verzija	Datum	Izmijenjene stranice	Opis i razlog izmjena	Autor
1.0	26.06.2020.	sve	Konačna verzija Finansijskog plana usklađena sa Rebalansom plana poslovanja za 2020.	SLJ

VII Sadržaj

I	Odobrenje dokumenta	2
II	Primjena	2
III	Distribucijska lista	2
IV	Upravljanje dokumentom.....	2
V	Popis kratica	3
VI	Popis izmjena	3
VII	Sadržaj.....	4
1	Uvod.....	5
2	Domaće i regionalno makroekonomsko okruženje.....	6
3	Razvoj zračnog prometa	8
4	Godišnji ciljevi	9
4.1	Sažetak temeljnih - SES ciljeva za 2020 (KPIs)	9
4.2	Financijski podciljevi i plan	10
4.2.1	Plan kontroliranih operacija i obračunskih jedinica usluge	10
4.2.2	Plan jediničnih cijena usluge	11
4.2.3	Plan ukupnog rezultata poslovanja	12
4.2.4	Sažetak temeljnih odrednica financijskog plana Društva za 2020.	14
4.2.5	Plan investicijskih projekata u 2020.	17
5	Sažetak	18

 HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE	Rebalans financijskog plana HKZP-a za 2020.	Verzija: 1.0
		Datum: 26.06.2020.
		Oznaka: PLN-HKZP-2020-001

1 Uvod

Od 2020. godine industrija upravljanja zračnim prometom u Europi susrela se s novim zahtjevima koji su definirani kao dio programa Jedinog europskog neba u trećem referentnom razdoblju (RP3). U Hrvatskoj kontroli zračne plovidbe d.o.o. (dalje Društvo ili HKZP) s početkom RP3 ulazimo u novo petogodišnje razdoblje s uvjerenjem da ćemo uspjeti ispuniti zahtjeve koji su pred nama, kao što smo to uspjeli u prethodnom referentnom razdoblju od 2015. – 2019. (RP2).

Uz već standardne izazove koje proizlaze iz postojećeg regulatornog okvira, cjelokupna industrija se tijekom ove godine susreće s novim, nikada do sada zabilježenim, izazovima nastalim nakon zatvaranja granica država uslijed COVID-19 pandemije i posljedično obustavljanja zračnog prometa.

COVID-19 pandemija uzrokovalo je krizu bez presedana u sektoru zračnog prijevoza. Zračni promet u RH zabilježio je pad od 92% u travnju i svibnju, komercijalni letovi su gotovo obustavljeni.

Europska komisija donijela je niz mjera za pomoć avio kompanijama, uključivo i odgodu naplate potraživanja koje pružatelji usluga u zračnoj plovidbi imaju prema avio kompanijama. U cilju iznalaženja mjera za spas zrakoplovnih prijevoznika od prijetećeg bankrota uslijed teških financijskih gubitaka, države članice Proširene komisije EUROCONTROL-a izglasale su 6. travnja 2020. Odluku o odgodi naplate rutnih naknada korisnicima (zrakoplovnim prijevoznicima) za razdoblje veljača – svibanj 2020. Navedenom Odlukom utvrđen je novi kalendar plaćanja rutnih naknada na način da će predmetni računi biti plaćeni u razdoblju od studenog 2020. do kolovoza 2021. Isto postupanje primijenjeno je također i u dijelu terminalnih naknada.

Trenutno se raspravljaju opcije izmjene regulatornog okvira koje će vrijediti tijekom 2020. i potencijalno 2021. godine. Iako se uslijed kratkog vremena od izbijanja COVID-19 pandemije ciljevi performansi niti regulatorni okvir (Provedbena uredba (EU) br. 2019/317) na EU razini nisu stigli promijeniti za RP3 period, rebalans godišnjeg plana Društva za 2020. bio je nužan uslijed drastičnog pada prihoda u 2020. i nužnosti prilagodbe poslovanja novonastalim okolnostima kako bi se minimalizirali negativni učinci na poslovanje Društva.

Unatoč nezapamćenom padu prihoda, Društvo je posvećeno nastavku provođenja nužnih strateških investicijskih projekata koji su rebalansom plana planirani u visini 113,6 mil. kuna odnosno za 52,9% su manji od inicijalno planiranih investicija. Predmetna razina investicija ocijenjena je kao nužna uzevši u obzir potrebu za kontinuiranim pružanjem usluga, nastavkom već započetih investicija bitnih za sigurnost pružanja usluga u zračnoj plovidbi te potrebu za započinjanjem novog investicijskog ciklusa koji će omogućiti dostatan kapacitet i kontinuiran nastavak poslovanja nakon što se promet vrati na prijašnje razine.

Rebalans troškova Društva napravljen je vodeći se ključnim odrednicama:

- Društvo raspolaže kritičnom infrastrukturom za RH što implicira da Društvo ne može obustaviti pružanje usluga, odnosno da se zračni promet mora nesmetano odvijati i za vrijeme pandemije.
- Očekuje se postepeni oporavak prometa počevši od 15.06., ali koji će na nivou 2020. i dalje biti značajno ispod ranije očekivanih razina (prije pandemije).
- Struktura rashoda Društva i velik udio fiksnih troškova ne omogućuje velike promjene rashoda u kratkom vremenskom razdoblju, te su u postojećim okvirima predložene u planu sadržane izmjene.

2 Domaće i regionalno makroekonomsko okruženje

Europa i zemlje okruženja

Temeljem istraživanja Međunarodnog Monetarnog Fonda (travanj 2020.) pandemija COVID-19 rezultirat će snažnim padom gospodarskih aktivnosti i europskog gospodarstva uz 7,5 % stopu pada BDP na razini Euro zone u 2020.

Pregled odabranih makroekonomskih kategorija

	2019. ostvarenje	2020. prognoza	2021. prognoza
Hrvatska			
<i>BDP % promjena (stalne cijene)</i>	2,9%	(9,0%)	4,9%
<i>Promjena opće razine potrošačkih cijena (%)</i>	0,8%	1,3%	1,2%
<i>Stopa nezaposlenosti (% radne snage)</i>	7,8%	11,5%	8,0%
Euro zona			
<i>BDP % promjena (stalne cijene)</i>	1,2%	(7,5%)	4,7%
<i>Promjena opće razine potrošačkih cijena (%)</i>	1,2%	0,2%	1,0%
<i>Stopa nezaposlenosti (% radne snage)</i>	7,6%	10,4%	8,9%

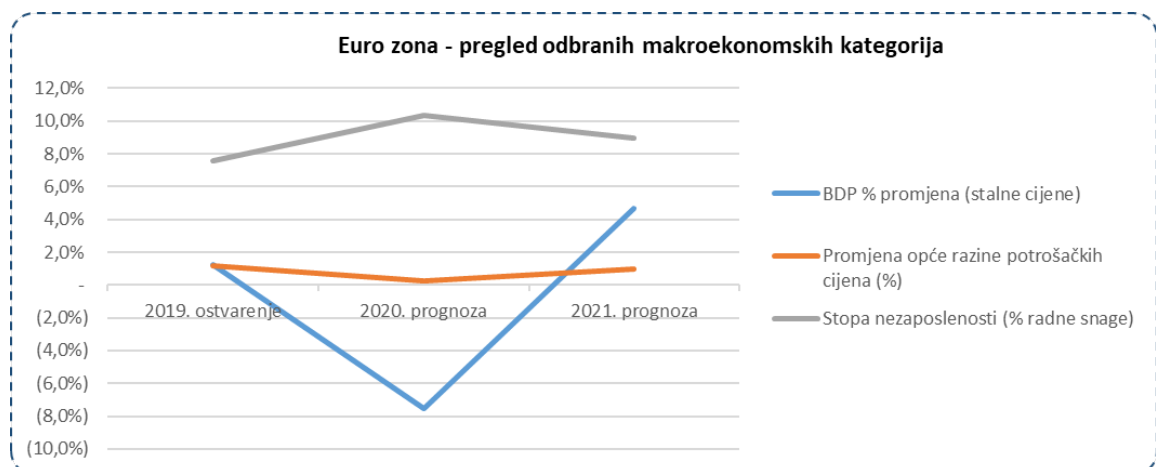
Izvor: MMF (World Economic Outlook Database, Travanj 2020.)

Tablica 1. Pregled odabranih makroekonomskih kategorija – EU i zemlje regije

Trenutnu situaciju u mnogim zemljama karakterizira gotovo potpuno smanjenje ekonomske aktivnosti koje nameću vlade i javne institucije. Riječ je o drastičnom smanjenju ponude s naknadnim gubitkom potražnje. Ovakva situacija je bez presedana i dovest će do pada proizvodnje neviđenom brzinom. Uostalom, neki sektori gospodarstva (kao npr. turizam i avio-industrija) doslovno su privremeno „stavljani na led“.

Razmjer pada, duljina ekonomske kontrakcije i krajnji makroekonomski učinci ovise o nekoliko čimbenika koja su: duljina gospodarskog zastoja u Europi i na ostalim prodajnim tržištima je presudna, efekti drugog kruga posljedica, trenutno je nemoguće procijeniti u kojoj će mjeri ova kriza imati trajniji utjecaj na kretanje povjerenja i potražnje potrošača isl.

S pozitivne strane pak, treba napomenuti, kako bi prekid karantena i ponovno otvaranje granica mogao dovesti do naglog skoka gospodarskih aktivnosti – posebno uzimajući u obzir niz potpornih mjera monetarne i fiskalne politike.

Slika 1. Pregled odabranih makroekonomskih kretanja – Eurozona

 HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE	Rebalans financijskog plana HKZP-a za 2020.	Verzija: 1.0 Datum: 26.06.2020. Oznaka: PLN-HKZP-2020-001
--	---	---

Hrvatska

Već sada sa sigurnošću možemo reći da će COVID-19 pandemija imati značajni utjecaj na hrvatsko gospodarstvo, osobiti zbog jake ovisnosti gospodarstva o turizmu. Izvjesno je da je predsezona izgubljena te je moguće očekivati značajniji utjecaj i na glavnu turističku sezonu ukoliko se uskoro na razini EU ne donesu zajedničke smjernice, koje će biti orijentirane prema razvoju turističke djelatnosti. Posljedica će biti pad noćenja i gubitak prihoda od turizma.

Hrvatska u drugom tromjesečju godine ostvaruje barem petinu turističkih noćenja i prihoda od turizma dok se na treće tromjesečje odnosno glavnu turističku sezonu odnosi čak 70% ukupnih noćenja i prihoda. Treba imati na umu da su europske države (posebice Njemačka, Slovenija, Italija i Austrija) najvažnija emitivna tržišta i sva su teško zahvaćena posljednjim negativnim ekonomskim kretanjima.

Visoki udio turizma odnosno prihoda od turizma u BDP-u od gotovo 20% jedan je od najviših u svijetu te premašuje udjele ostalih turistički-intenzivnih zemalja sjevernog Sredozemlja. Također, izravni udio turizma u BDP-u iznosi više od 11%.

Zbog svega navedenog u Hrvatskoj se u 2020. očekuje značajan pad gospodarske aktivnosti uz pad BDP-a od 9% te nagli porast broja nezaposlenih, primarno u uslužnim djelatnostima koje su najviše pogođene krizom, što će rezultirati sa stopom nezaposlenosti od 11,5%.

3 Razvoj zračnog prometa

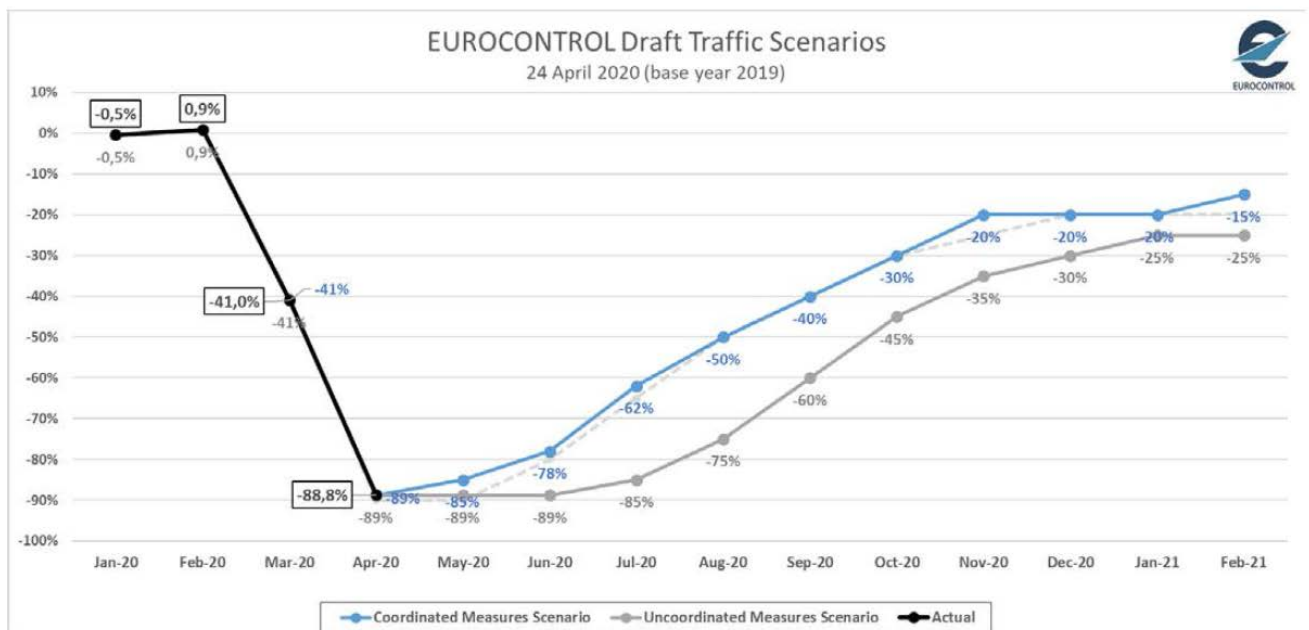
Zatvaranje granica država uslijed COVID-19 pandemije i posljedično zatvaranje zračnog prometa uzrokovalo je krizu bez presedana u sektoru zračnog prometa, zbog čega se smatra kako je zračni promet jedan od najugroženijih sektora.

Zračni promet zabilježio je pad od 90% u travnju na razini europske mreže, odnosno pad od 92% na području RH. Komercijalni letovi su gotovo obustavljeni, a avio kompanije diljem svijeta primorane prizemljiti svoje flote.

Postepenim otvaranjem granica te ublažavanjem mjera borbe protiv pandemije očekuje se i porast zračnog prometa. Dinamika i magnituda oporavka ovisi o velikom broju faktora koji su još uvijek nepoznati kao što su: magnituda ekonomske krize, dinamika oporavka europskog gospodarstva, kretanju nezaposlenosti, utjecaju pandemije na turističku sezonu te one najveće nepoznanica u vidu, barem kratkotrajnih, posljedica pandemije na promjenu ponašanja potrošača te potencijalne promjene socijalno - ekonomskog aspekta ponašanja ljudi kako u poslovnom segmentu (videokonferencije umjesto sastanka, seminara), tako i u privatnom segmentu (razvoj lokalnih turističkih destinacija umjesto prekograničnih putovanja).

U nedostatku kvalitetnije prognoze prometa napravljene na razini pojedine države, pa tako i za Republiku Hrvatsku, Društvo je za potrebe rebalansa plana poslovanja koristilo EUROCONTROL-ov scenarij oporavka prometa na razini cjelokupne europske mreže (vidi sliku 2.).

Ostale relevantne dostupne prognoze prometa (IATA, ICAO isl.) prikazuju sličan uzorak oporavka prometa.

Slika 2. Prometne prognoze za Hrvatsku za 2020.

4 Godišnji ciljevi

4.1 Sažetak temeljnih - SES ciljeva za 2020 (KPIs)

U ovom potpoglavlju definirani su ciljevi HKZP-a za 2020. te dan pregled upravljanja performansama i ciljnih vrijednosti (KPI-eva) HKZP-a za 2020. u kontekstu SES-a.

U slučaju potrebe za izmjenom RP3 Plana performansi ili u slučaju značajnog odstupanja ostvarenja 2020. u odnosu na plan, potencijalno će se predložiti novi rebalans plana poslovanja za 2020., ako će izostanak takvog rebalansa onemogućavati Društvo u ostvarivanju RP3 ciljeva performansi.

U ovom poglavlju dan je pregled HKZP SES godišnjih ciljeva za 2020.

CILJNE VRIJEDNOSTI ZA 2020. SUKLADNO PLANU PERFORMANSI RH	
Sigurnost	KPI <ul style="list-style-type: none"> • Djelotvornost upravljanja sigurnošću: <ul style="list-style-type: none"> • politika i ciljevi sigurnosti – razina C do kraja 2024.; • upravljanje sigurnosnim rizicima – razina D do kraja 2024.; • osiguranje sigurnosti – razina C do kraja 2024.; • promicanje sigurnosti – razina C do kraja 2024.; • kultura sigurnosti – razina C do kraja 2024.
Kapacitet	KPI <ul style="list-style-type: none"> • Prosjek minuta rutnog ATFM kašnjenja po letu: <ul style="list-style-type: none"> • 0,43 [min/let].
Okoliš	KPI <ul style="list-style-type: none"> • Prosječna učinkovitost horizontalnog leta na ruti stvarne putanje (FAB CE razina): <ul style="list-style-type: none"> • 1,49 %.
Troškovna efikasnost	KPI <ul style="list-style-type: none"> • Determinirani jedinični trošak (DUC) rutnih usluga u zračnoj plovidbi (razina naplatne zone, troškovi HKZP) u EUR 2017: <ul style="list-style-type: none"> • 41,97 EUR.

Tablica 2. Sažetak temeljnih SES ciljeva za 2020 (KPIs) za HKZP.

 HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE	Rebalans financijskog plana HKZP-a za 2020.	Verzija: 1.0
		Datum: 26.06.2020.
		Oznaka: PLN-HKZP-2020-001

4.2 Financijski podciljevi i plan

Društvo posluje po načelima koja proizlaze iz pristupa RH Međunarodnoj konvenciji o suradnji na sigurnosti zračne plovidbe – Eurocontrol, odnosno sukladno važećoj regulativi Europske komisije te sukladno smjernicama i propisima EUROCONTROL-a. Temeljem navedenog ANSP-ovi imaju pravo na prihode samo u visini prihvatljivih, opravdanih i odobrenih rashoda za promatrano razdoblje uz poštivanje mehanizma usklade financijskih učinaka iz povijesnih razdoblja („over/under recoveries“) te mehanizama podjele rizika između ANSP-a i korisnika ANS usluga. Eventualni višak prihoda ostvaren iznad razine ranije prihvaćenog i odobrenog plana rashoda vraća se korisnicima usluga poštujući definirane zahtjeve mehanizma usklade povijesnih financijskih viškova/manjkova kao i mehanizama raspodjele rizika ostvarivanja prometa, odnosno rizika ostvarivanja troškova i obrnuto. Također, novi regulatorni okvir uvodi nove zahtjeve u dijelu rizika ostvarivanja troškova gdje se svi troškovi povezani primarno s investicijama i otpremninama koji se planiraju, a u konačnici možda nisu ostvareni, moraju nadoknaditi korisnicima zračnog prostora kroz smanjivanje cijene rutne usluge.

Ciljevi:

Društvo ispunjava planirane poslovne ciljeve s opredjeljenjem prema izvrsnosti i ostvarenju optimalnih poslovnih rezultata. Neki od temeljnih kriterija uspješnog financijskog poslovanja Društva su:

- sigurnost (financijska stabilnost i zaduženost);
- efikasnost ili uspješnost (u tržišnim privredama rentabilnost je fundamentalan kriterij uspješnosti).

Održati pokazatelj financijske stabilnosti manjim od 1

Prema stručnim mjerilima drži se da je pokazatelj financijske stabilnosti primjeren kada ne iznosi više od 1 (razumijevajući specifičnosti različitih industrija u kojima subjekt posluje). Navedeni pokazatelj računa se kao odnos: dugotrajna imovina/kapital i rezerve + dugoročne obveze. Smanjenje pokazatelja financijske stabilnosti je pozitivna tendencija, jer implicira da se sve veći dio kratkotrajne imovine financira iz dugoročnih izvora, čime se stvaraju pretpostavke dugoročne financijske stabilnosti Društva.

U Društvu se pokazatelj financijske stabilnosti provjerava tromjesečno.

Temeljnu ugrozu uspješnog ostvarivanja ovog cilja tijekom 2020. predstavlja sposobnost Društva da upravlja strukturom izvora nužnih za financiranje strateških aktivnosti. S obzirom na likvidnost kratkotrajne imovine Društva te besprijekoran bonitet, Društvo ima na raspolaganju višestruke alternative financiranja.

4.2.1 Plan kontroliranih operacija i obračunskih jedinica usluge

Sukladno EUROCONTROL-ovoj analizi „Updated Draft Traffic Scenarios 2020, 24 April 2020“ izrađenoj na razini cjelokupne mreže (analiza na razini pojedine države još uvijek nije dostupna) pretpostavlja se pad zračnog prometa od 90% u travanju u odnosu na isto razdoblje prethodne godine te postepeni oporavak prometa do razina od -20% u prosincu sukladno „coordinated“ scenariju prometa, odnosno -30% u slučaju „uncoordinated“ scenarija prometa.

Za potrebe razvoja Financijskog plana za 2020., a vođeni još uvijek velikim neizvjesnostima, Društvo je projekciju prometa za 2020. izradilo uz pretpostavku razvoja prometa sukladno „uncoordinated measures“ scenariju za pojedinu zonu pružanja usluga mjereno ukupnim obračunskim jedinicama usluga. Sukladno

 HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE	Rebalans financijskog plana HKZP-a za 2020.	Verzija: 1.0
		Datum: 26.06.2020.
		Oznaka: PLN-HKZP-2020-001

takvoj pretpostavi u 2020. očekuje se razina obračunskih jedinica rutnih, odnosno terminalnih, usluga u visini od 894,9 i 20,5 tisuća obračunskih jedinica usluga.

Odnosno, planirane obračunske jedinice usluga u 2020. su za 60% manje od ostvarenja obračunskih jedinica usluga u 2019.

Promet	Ostvarenje 2019.	Plan 2020.	Rebalns plana 2020.	Rebalans plana / Plan Povećanje / (Smanjenje)	
				Apsolutno	%
IFR GAT kontrolirane operacije (ACC; FIR Zg)	714.216	725.000	283.029	(441.971)	(61,0%)
Ukupne obračunske jedinice usluge ("Total service Units")					
Rutni prostor RH	2.193.426	2.222.836	894.856	(1.327.980)	(59,7%)
Terminalne	62.749	63.882	20.530	(43.352)	(67,9%)

Tablica 3. Promet – Plan 2020.

Poslovodstvo Društva postavlja plan realizacije broja ukupnih obračunskih jedinica ANS rutnih i terminalnih usluga za 2020. kroz:

- 894,9 tisuće ukupnih obračunskih jedinica rutnih usluga u RH, što pretpostavlja -59,7% u odnosu na ostvarenje 2019.
- 20,5 tisuće ukupnih terminalnih obračunskih jedinica usluge za 2020. za dvije terminalne zone obračuna (Z1 i Z2), što pretpostavlja pad od 68% u odnosu na ostvaren broj ukupnih terminalnih obračunskih jedinica za 2019.
 - U pogledu Z1 terminalne zone obračuna, pretpostavljen je plan prometa na razini od ukupno 9,4 tisuće jedinica usluge, što implicira 56% manji broj ukupnih jedinica usluge u odnosu na ostvarenje 2019.
 - U pogledu Z2 terminalne zone obračuna, pretpostavljen je plan prometa na razini od ukupno 11,1 tisuće jedinica, što implicira za 73% manji broj ukupnih Z2 jedinica usluge u odnosu na ostvarenje 2019.

Društvo pružanjem rutnih ANS usluga unutar zračnog prostora BiH ne fakturira svaku stvarno pruženu jedinicu usluge po načelu '1 za 1', već pojedinačnim udjelom (%) sudjeluje u raspodjeli ukupnih BiH rutnih naknada temeljem svojeg sudjelovanja u bazi troškova BiH rutnih usluga. Udio HKZP-a u podjeli rutnih BiH prihoda u 2020. značajno se očekuje smanjiti u odnosu na prethodna razdoblja s obzirom da je od kraja 2019. BHANSA preuzela odgovornost za pružanje usluga u zračnoj plovidbi u najznačajnijem dijelu FIR-a Sarajevo uslijed čega se HKZP-ov udio očekuje na razini od oko 5% od ukupnih BiH rutnih naknada.

4.2.2 Plan jediničnih cijena usluge

Temeljem ciljeva troškovne učinkovitosti zadanih u Panu performansi RH za RP2 godinu 2019. te sukladno zaključku Proširenog odbora EUROCONTROL-a sa 113. sjednice održane u studenom 2019., Društvo planira tijekom 2020. svojim korisnicima zaračunavati pružanje ANS usluga po sljedećim jediničnim cijenama:

 HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE	Rebalans financijskog plana HKZP-a za 2020.	Verzija: 1.0
		Datum: 26.06.2020.
		Oznaka: PLN-HKZP-2020-001

Jedinične cijene usluga					
HRK	Ostvarenje 2019.	Plan 2020.	Rebalans plana 2020.	Rebalans plana / Plan Povećanje / (Smanjenje)	
				Apsolutno	%
En-route RH	313	311	311	-	-
Terminal - Z1	1.629	1.751	1.751	-	-
Terminal - Z2	1.929	1.823	1.823	-	-

Tablica 4. Jedinične cijene usluga - Plan 2020.

U slučaju potrebe za izmjenama Financijskog plana poslovanja na temelju mišljenja EK, naročito u dijelu troškovne učinkovitosti, ili u slučaju da će okosnica ovoga Plana biti značajno nepouzdana te ugrožavati ostvarivanje zadanih SES ciljeva, posljedično će se uskladiti i Financijski plan za 2020. kako bi isti odgovarao novim vrijednostima Plana performansi za predmetnu godinu.

4.2.3 Plan ukupnog rezultata poslovanja

Rezultat poslovanja					
'000 HRK	Ostvarenje 2019.	Plan 2020.	Rebalans plana 2020.	Rebalans plana / Plan Povećanje / (Smanjenje)	
				Apsolutno	%
Ukupni prihodi	845.458	822.574	344.801	(477.773)	(58,1%)
Ukupni rashodi	(812.804)	(801.398)	(719.965)	(81.433)	(10,2%)
Dobit / (gubitak) prije poreza	32.654	21.176	(375.164)	(396.340)	(1.871,6%)

Tablica 5. Ukupan rezultat poslovanja

Uprava Društva je, temeljem ključnih troškovno i cjenovno restriktivnih odrednica nacrta Plana performansi RH za RP3 te povezanog mu Višegodišnjeg plana poslovanja za 2020. – 2024. („Business plan“ ili „Višegodišnji plan“) kao i sukladno očekivanjima u pogledu razvoja temeljnih nositelja vrijednosti i jediničnih cijena ANS usluga, donijela plan ukupnih poslovnih aktivnosti Društva za 2020. koji je rezultirao projekcijom Financijskog plana za 2020. uz planiranu vrijednost očekivane dobiti prije poreza u visini od 21,1 milijuna HRK.

Pandemija COVID-19 značajno je u utjecala na pad prometa u 2020. koji je uz zadržavanje jedinične cijene usluge rezultirao s padom ukupnih očekivanih prihoda od 58,1% u odnosu na inicijalni plan poslovanja. Ukupni rashodi su, s obzirom na svoju strukturu i velik udio fiksnih troškova, smanjeni za 10% što nakon rebalansa plana rezultira gubitkom prije poreza od 375 mil. kuna.

Očekivani pad prometa i nemogućnost promjene jedinične cijene usluge rezultiraju s padom ukupnih očekivanih prihoda koji se rebalansom plana procjenjuju na 344,8 mil. HRK, a čine ih poslovni prihodi u iznosu od 327,6 mil. kuna (-60,1% u odnosu na inicijalni plan poslovanja) te financijski prihodi u iznosu 17,1 mil. kuna (odnose se na pozitivne tečajne razlike ostvarene u prvom kvartalu 2020.).

Ovakav rebalans plana za 2020. dominantno je posljedica ranije spomenutog značajnog smanjenja planiranog rutnog i terminalnog prometa u odnosu na 2019. inicijalni plan poslovanja uz zadržavanje jediničnih cijena usluge na razini iz inicijalnog plana.

 HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE	Rebalans financijskog plana HKZP-a za 2020.	Verzija: 1.0
		Datum: 26.06.2020.
		Oznaka: PLN-HKZP-2020-001

Plan poslovnih prihoda u bitnome se ogleda u:

- očekivanim nižim cijenama jediničnih usluga za 2020. koje su odobrene od strane EUROCONTROL-a temeljem aktivnosti Društva provedenih tijekom nacionalnih ljetnih RP3 konzultacija iz 2019., te tijekom 112. i 113. CER sjednica,
- novoj projekciji očekivanog razvoja broja ukupnih jedinica usluge za poslovnu godinu 2020.,
- preuzimanju dijela zračnog prostora BiH od strane BHANSA-e te očekivanom razvoju broja ukupnih jedinica usluga gdje su primjenjene identične stope mjesečne stope pada kao za RH, a sve sukladno EUROCONTROL projekciji prometa za 2020. te
- očekivanom razvoju nositelja vrijednosti drugih poslovnih prihoda koji ne ovise o dinamici i intenzitetu generiranja prihoda od ANS naknada.

Pandemija COVID-19 utjecala je na značajan pad aktivnosti koji je rezultirao i rebalansom troškova Društva, vodeći se pritom ključnom odrednicom kako Društvo raspolaže kritičnom infrastrukturom za RH što implicira da Društvo ne može obustaviti pružanje usluga, odnosno da se zračni promet mora nesmetano odvijati i za vrijeme pandemije.

Druga važna odrednica rebalansa troškova je činjenica kako se očekuje postepeni oporavak prometa počevši od početka turističke sezone gdje se u optimističnom scenariju očekuje kako će se isti povećati za 42% u odnosu na trenutni. Isto podrazumijeva da će Društvo morati biti u mogućnosti akomodirati planirano povećanje prometa u relativno kratkom roku, zbog čega je od iznimnog značaja, kako za Društvo tako i za cjelokupnu zrakoplovnu industriju te turizam kao osnovnu gospodarsku granu u RH, da Društvo nastavi kontinuirano pružanje usluga.

U tom smislu, pretpostavljeno je ukupno smanjenje troškova iz poslovnih aktivnosti za 12,2% u odnosu na inicijalni plan za 2020. te se sukladno tome planiraju u visini od 700 milijuna HRK. U odnosu na ostvarenje za 2019. planirani troškovi iz poslovnih aktivnosti su manji za 12%.

Ovakav planski razvoj troškova iz poslovnih aktivnosti poslovanje Društva temelji na rebalansu plana:

- zapošljavanja i njemu povezanog plana troškova plaća u iznosu od 464,3 milijuna HRK.
- troškova amortizacije u iznosu od 114,4 milijuna HRK, što predstavlja smanjenje od 2,5 % u odnosu na inicijalni Plan poslovanja za 2020.

Unatoč značajnom smanjenju planiranih investicija u 2020. u odnosu na inicijalni Plan poslovanja, zbog financijskih učinaka bitno drugačije pretpostavljene dinamike i vrijednosti aktivacije projekata tijekom 2020. (u odnosu na inicijalni plan poslovanja) planirani trošak amortizacije ne prati smanjenje plana investicija,

- ostalih troškovi poslovanja u iznosu od 121,3 milijuna HRK pretpostavljenih -25,7% ispod inicijalnog plana 2020.

Financijski rashodi iznose 19,9 mil. kuna i čine ih aktivna kamata na dugoročne kredite te negativne tečajne razlike ostvarene u prvom kvartalu 2020.

Tamo gdje je bilo potrebno, usporedni podaci za ostvarenje 2018. i plan 2019. reklasificirani su kako bi se postigla dosljednost u prikazivanju podataka sa zahtjevima nove performance and charging regulative.

4.2.4 Sažetak temeljnih odrednica financijskog plana Društva za 2020.
Planirani račun dobiti i gubitka za 2020.

Rezultat poslovanja					
'000 HRK	Ostvarenje 2019.	Plan 2020.	Rebalans plana 2020.	Rebalans plana / Plan	
				Povećanje / (Smanjenje)	
				Apsolutno	%
<i>Poslovni prihodi</i>					
Prihodi od osnovne djelatnosti	799.337	799.558	309.368	(490.191)	(61,3%)
Ostali poslovni prihodi	42.022	21.516	18.274	(3.242)	(15,1%)
Ukupno poslovni prihodi	841.359	821.074	327.642	(493.432)	(60,1%)
<i>Poslovni rashodi</i>					
<i>Materijalni troškovi</i>					
Troškovi sirovina i materijala	(10.788)	(12.933)	(11.183)	(1.750)	(13,5%)
Ostali vanjski troškovi	(59.705)	(82.666)	(69.667)	(12.999)	(15,7%)
Ukupno materijalni troškovi	(70.493)	(95.599)	(80.850)	(14.749)	(15,4%)
Troškovi plaća	(465.775)	(516.477)	(464.326)	(52.151)	(10,1%)
Troškovi amortizacije	(111.141)	(117.293)	(114.403)	(2.890)	(2,5%)
Ostali troškovi razdoblja	(34.886)	(61.358)	(36.193)	(25.165)	(41,0%)
Vrijednosna usklađenja	(763)	(939)	(939)	-	-
Rezerviranja	(123.361)	(1.000)	-	(1.000)	(100,0%)
Ostali poslovni rashodi	(3.862)	(4.494)	(3.348)	(1.146)	(25,5%)
Ukupno ostali poslovni rashodi	(162.873)	(67.791)	(40.480)	(27.311)	(40,3%)
Ukupno poslovni rashodi	(810.282)	(797.160)	(700.058)	(97.102)	(12,2%)
Operativna dobit (EBIT)	31.077	23.914	(372.416)	(396.330)	(1.657,3%)
<i>EBIT %</i>	3,7%	3,0%	(120,4%)		
<i>Neto financijski rezultat</i>					
Financijski prihodi	4.099	1.500	17.159	15.659	1.043,9%
Financijski rashodi	(2.522)	(4.238)	(19.907)	15.668	369,7%
Neto financijski rezultat	1.577	(2.738)	(2.748)	(9)	(0,3%)
Dobit / (gubitak) prije poreza	32.654	21.176	(375.164)	(396.339)	(1.871,7%)
<i>Sažetak rezultata poslovanja</i>					
Ukupni prihodi	845.458	822.574	344.801	(477.773)	(58,1%)
Ukupni rashodi	(812.804)	(801.398)	(719.965)	(81.433)	(10,2%)
Dobit / (gubitak) prije poreza	32.654	21.176	(375.164)	(396.339)	(1.871,7%)

Tablica 6. Rezultat poslovanja – Financijski plan 2020.

Planirana bilanca stanja na 31.12.2020.

Bilanca stanja Društva				
'000 HRK	Ostvarenje 31.12.2018.	Ostvarenje 2019.	Plan 31.12.2020.	Rebalans plana 31.12.2020.
<i>Dugotrajna imovina</i>				
Materijalna i nematerijalna	485.278	468.328	604.049	449.243
Potraživanja	0	0	0	0
Odgodena porezna imovina	29.234	47.312	34.365	47.314
Financijska	119	119	119	122
Ukupno	514.631	515.759	638.533	496.678
<i>Kratkotrajna imovina</i>				
Zalihe	2.186	2.648	1.695	1.534
Potraživanja	149.040	134.552	128.782	100.437
Financijska imovina	941	119.573	300.000	125.000
Novac i novčani ekvivalenti	577.262	582.865	135.941	171.113
Ukupno	729.429	839.638	566.418	398.085
Troškovi budućeg razdoblja	4.821	6.043	4.821	3.905
Ukupno imovina (aktiva)	1.248.881	1.361.441	1.209.772	898.668
<i>Kapital i rezerve</i>				
Temeljni kapital	450.000	450.000	450.000	450.000
Rezerve	231.700	284.038	257.349	311.152
Rezultat razdoblja	52.702	27.114	16.729	(375.164)
Ukupno	734.402	761.152	724.078	385.988
<i>Dugoročne obveze</i>				
Dugoročna rezerviranja	162.274	262.840	283.846	262.840
Dugoročne financijske obveze	151.249	112.373	66.287	66.287
Ukupno	313.523	375.213	350.133	329.127
<i>Kratkoročne obveze</i>				
Financijske obveze	42.625	42.769	42.811	43.727
Obveze prema dobavljačima	47.182	46.432	11.659	29.535
Ostale obveze	57.743	66.780	43.297	45.813
Ukupno	147.550	155.980	97.767	119.075
Prihodi budućeg razdoblja	53.406	69.095	37.794	64.478
Ukupno izvori imovine (pasiva)	1.248.881	1.361.441	1.209.772	898.668

Tablica 7. Planirana bilanca stanja na 31.12.2020

Planirani novčani tokovi za 2020.

Novčani tokovi Društva			
'000 HRK	Ostvarenje 2019.	Plan 2020.	Rebalans plana 2020.
Novčani tijek iz operativnih aktivnosti			
Dobit / (gubitak) prije poreza	32.654	21.176	(375.164)
<i>Usklađenja</i>	211.739	114.629	119.268
Amortizacija	111.141	117.293	114.403
Tečajne razlike	1.803	2.888	1.631
Ostala usklađenja	98.795	(5.552)	3.234
1A) Ukupno povećanje ili smanjenje novčanog toka prije promjena u radnom kapitalu	244.392	135.805	(255.896)
Povećanje / (smanjenje) kratkoročnih obveza	7.739	2.540	(41.522)
Povećanje / (smanjenje) kratkoročnih potraživanja	14.811	3.292	33.197
Povećanje / (smanjenje) zaliha	430	249	1.093
Ostala povećanja / (smanjenja) novčanog toka	(27.867)	-	(1.369)
1B) Ukupno smanjenje novčanog toka od operativnih aktivnosti	(4.887)	6.081	(8.601)
1) Neto novčani tijek iz operativnih aktivnosti	239.505	141.886	(264.497)
Novčani tijek iz investicijskih aktivnosti			
Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	214	-	-
Novčani primici od prodaje financijskih instrumenata	-	-	-
Novčani primici od kamata	1.484	1.500	252
Novčani primici od dividendi	-	-	-
Novačani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga	-	-	-
Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	829	-	8.644
2A) Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti	2.527	1.500	8.897
Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	(105.848)	(268.936)	(103.962)
Novčani izdaci za stjecanje financijskih instrumenata	-	-	(5.427)
Novčani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga	-	-	-
Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac	-	-	-
Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	(118.787)	-	(3)
2B) Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	(224.635)	(268.936)	(109.391)
2) Neto novčani tijek iz investicijskih aktivnosti	(222.108)	(267.436)	(100.495)
Novčani tijek iz financijskih aktivnosti			
Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala	-	-	-
Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	-	-	-
Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi	-	-	-
Ostali novčani primici od financijskih aktivnosti	31.119	-	16.907
3A) Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti	31.119	-	16.907
Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi	(42.675)	(42.811)	(41.745)
Novčani izdaci za isplatu dividendi	-	-	-
Novčani izdaci za financijski najam	-	-	-
Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) ka	-	-	-
Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	(239)	(4.845)	(21.922)
3B) Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti	(42.914)	(47.657)	(63.667)
3) Neto novčani tijek iz financijskih aktivnosti	(11.794)	(47.657)	(46.760)
Ukupan neto novčani tijek $\Sigma(1:3)$	5.603	(173.206)	(411.752)
Stanje novca na početku razdoblja (procjena)	577.262	309.147	582.865
Stanje novca na kraju razdoblja	582.865	135.941	171.113

Tablica 8. Planirani novčani tokovi za 2020.

 HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE	Rebalans financijskog plana HKZP-a za 2020.	Verzija: 1.0
		Datum: 26.06.2020.
		Oznaka: PLN-HKZP-2020-001

4.2.5 Plan investicijskih projekata u 2020.

Rebalans plana investicija za 2020.						
Br.	Oznaka	Naziv	Plan poslovanja	Rebalans plana poslovanja	Rebalans plan / Plan Povećanje / (Smanjenje)	
					Apsolutno	%
1	P-DO-01-1	Projekt nadogradnje ATM sustava	16.600	1.649	(14.951)	(90,1%)
2	P-DO-01-2	Nadogradnje COOPANS ATM sustava (ATMC1)	25.200	19.471	(5.729)	(22,7%)
3	P-DO-01-3	Modernizacija COOPANS ATM sustava (ATMC2)	11.100	-	(11.100)	(100,0%)
4	P-DO-02-1	Projekti DATA-COM domene	9.300	762	(8.538)	(91,8%)
5	P-DO-02-2	Nadogradnja mrežne infrastrukture (DATA-COM-MAGnet)	26.115	17.230	(8.885)	(34,0%)
6	P-DO-03-1	Projekti VOICE-COM domene	13.800	7.000	(6.800)	(49,3%)
7	P-DO-03-2	Projekti nadogradnje sustava govorne A-G komunikacije	6.500	6.500	-	-
8	P-DO-03-3	Projekti modernizacije sustava govorne G-G komunikacije	16.000	10.000	(6.000)	(37,5%)
9	P-DO-04-1	Projekti NAV domene	4.780	3.024	(1.756)	(36,7%)
10	P-DO-04-2	Modernizacija NDB sustava	550	-	(550)	(100,0%)
11	P-DO-04-3	Izgradnja mreže DME-a	1.930	-	(1.930)	(100,0%)
12	P-DO-05-2	Izgradnja radara Konavle	17.910	16.053	(1.857)	(10,4%)
13	P-DO-05-3	Izgradnja nacionalnog WAM sustava	5.000	-	(5.000)	(100,0%)
14	P-DO-06	Projekti AWOS/MET domene	2.635	375	(2.260)	(85,8%)
15	P-DO-07-1	Projekti rekonstrukcije građevina i infrastrukture	16.300	7.799	(8.501)	(52,2%)
16	P-DO-07-2	Projekti modernizacije energetskih i klimatizacijskih sustava	3.800	1.370	(2.430)	(63,9%)
17	P-DO-08-1	Projekti modernizacije ICT sustava	7.200	141	(7.059)	(98,0%)
18	P-DO-08-2	Modernizacija IPIS sustava	2.000	190	(1.810)	(90,5%)
19	P-DO-09	Projekti MET-ATM domene	5.700	576	(5.124)	(89,9%)
20	P-DO-10	Projekti nadogradnje telekomunikacijske infrastrukture	2.000	-	(2.000)	(100,0%)
21	P-2004-12	Projekt jedinstvenog nadzora i upravljanja uređajima i sustavima (CroTMCS)	4.000	-	(4.000)	(100,0%)
22	P-2011-02	Projekt fleksibilnog korištenja zračnog prostora (FUA)	3.500	1.500	(2.000)	(57,1%)
23	P-2014-14	Projekt povećanja stupnja sigurnosti i zaštite objekata HKZP (SEC)	580	-	(580)	(100,0%)
24	P-2017-01	Projekt modernizacije TMA i TWR radnih mjesta	4.600	5.199	599	13,0%
25	P-2020-01	Izgradnja i opremanje višenamjenskog centra HKZP-a u Zadru	5.000	-	(5.000)	(100,0%)
26	P-2020-02	Integrirana platforma za sigurnosne analize i istraživanja	3.000	-	(3.000)	(100,0%)
27	P-2020-03	Softverski alati za sigurnost i sustav upravljanja	1.000	-	(1.000)	(100,0%)
28	P-2020-04	Ostala investicijska ulaganja	5.500	5.500	-	-
			221.600	104.339	(117.261)	(52,9%)
<i>Pojedinačna nabava dugotrajne imovine:</i>						
29	P-2020-05	1) Računalna oprema (PC, pisači) za poslovno informacijske sustave	5.340	400	(4.940)	(92,5%)
30	P-2020-06	2) Računalna oprema za operativne sustave	1.050	1.050	-	-
31	P-2020-07	3) Računalni programi za poslovno informacijske sustave	1.100	299	(801)	(72,8%)
32	P-2020-08	4) Računalni programi za operativne sustave	3.150	3.208	58	1,8%
33	P-2020-09	5) Uredski namještaj	1.300	288	(1.012)	(77,8%)
34	P-2020-10	6) Fotokopirni uređaji	50	50	-	-
35	P-2020-11	7) Poslovna telekomunikacijska oprema	220	220	-	-
36	P-2020-12	8) Motorna vozila	2.500	-	(2.500)	(100,0%)
37	P-2020-13	9) Instrumenti i alati	1.900	1.220	(680)	(35,8%)
38	P-2020-14	10) Mrežna oprema	350	350	-	-
39	P-2020-15	11) Meteo oprema	250	250	-	-
40	P-2020-16	12) Split sustavi (klima uređaji) za objekte	190	190	-	-
41	P-2020-17	15) Ostala dugotrajna imovina	2.100	1.700	(400)	(19,0%)
			19.500	9.225	(10.275)	(52,7%)
Ukupan investicijski potencijal			241.100	113.564	-127.536	(52,9%)

Tablica 9. Plan investicija u 2020.

5 Sažetak

Sukladno rebalansu financijskog plana za 2020., Društvo očekuje ostvarenje negativnog poslovnog rezultata, kao rezultat značajnog pada zračnog prometa i posljedično pada prihoda.

U 2020. se očekuje pad ukupnih prihoda od 58,1% u odnosu na inicijalni plan poslovanja. Ukupni rashodi su, s obzirom na svoju strukturu i velik udio fiksnih troškova, smanjeni za 10,2% što je nakon rebalansa plana rezultira gubitkom prije poreza od 375,1 mil. HRK.

Unatoč gubitku predviđenom za 2020., zahvaljujući prijašnjim godinama akumuliranim financijskim zalihama Društvo očekuje raspolagati s primjerenim rezervama likvidnosti te krajem godine predviđa stanje kratkotrajne financijske imovine na razini koja neće ugroziti poslovanje Društva (ovisno o planiranom oporavku prometa i mogućem drugom valu pandemije).

Budući su u tijeku inicijative za izmjenu EU regulatornog RP3 okvira, posebice za 2020. i eventualno 2021., postoji izgledna vjerojatnost da će se kroz navedeni postupak osigurati da dio u ovom planu projiciranih financijskih gubitaka nastalih zbog pada prometa ispod vrijednosti planiranih nacrtom Plana performansi RH za RP3, bude u značajnoj mjeri Društvu nadoknađen od strane zrakoplovnih prijevoznika u periodu od sljedećih 5 do 10 godina.

Temeljni financijski parametri korišteni kao pretpostavke ili koji su rezultat financijskih kalkulacija prilikom izrade Financijskog plana poslovanja za 2020. su kako slijedi:

Plan 2020. - sažetak ključnih financijskih informacija

	jedinica	Rebalans plana 2020.
Promet:		
IFR GAT	operacije	283.029
Rutne jedinice usluge	'000 jedinica	894,9
Terminalne jedinice usluge - Z1	'000 jedinica	9,4
Terminalne jedinice usluge - Z2	'000 jedinica	11,1
Jedinične cijene:		
Rutne usluge	HRK	310,9
Zona 1	HRK	1.750,6
Zona 2	HRK	1.822,5
Profitabilnost:		
Ukupan prihod	mil HRK	344,8
Ukupan rashod	mil HRK	(720,0)
Operativna dobit / (gubitak)	mil HRK	(372,4)
<i>EBIT (operativna) marža</i>	%	-120,4%
Likvidnost:		
Operativni novčani tokovi	mil HRK	(264,5)
Ukupni neto novčani tokovi	mil HRK	(411,8)
Investicije i dug		
Ukupan investicijski potencijal	mil HRK	113,6
Otplata glavnice kredita	mil HRK	45,1

Tablica 10. Sažetak ključnih ulaznih vrijednosti i rezultata Financijskog plana za 2020.

*** kraj dokumenta***